

PREZIDENT QARORLARI ASOSIDA O‘ZBEKISTONDA ZAMONAVIY TA’LIM TIZIMINI RIVOJLANTIRISHNING ILMIY-PEDAGOGIK ASOSLARI

Jo'raboyeva Shohruza Shuhratjon qizi

+998930501698

Annotatsiya

Ushbu tezisda O‘zbekiston Respublikasida ta’lim tizimini modernizatsiya qilish jarayonida Prezident qarorlarining o‘rni va ahamiyati ilmiy-pedagogik jihatdan yoritib beriladi. Ta’lim sohasida qabul qilingan normativ-huquqiy hujjatlar asosida uzluksiz ta’lim tizimini rivojlantirish, ta’lim sifatini oshirish, innovatsion va kompetensiyaviy yondashuvlarni joriy etish masalalari tahlil qilinadi. Shuningdek, pedagog kadrlar tayyorlash va ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish zamonaviy ta’lim tizimini shakllantirishning muhim omili sifatida asoslab beriladi. Tezisda Prezident qarorlari ta’lim islohotlarining ilmiy-pedagogik poydevorini mustahkamlab, ta’lim tizimining xalqaro standartlarga mos rivojlanishiga xizmat qilayotgani xulosalanadi.

Kalit so‘zlar: zamonaviy ta’lim tizimi, Prezident qarorlari, ta’lim islohotlari, ilmiy-pedagogik asoslar, kompetensiyaviy yondashuv, innovatsion ta’lim, uzluksiz ta’lim.

Bugungi globallashuv va raqamli transformatsiya sharoitida ta’lim tizimini zamonaviy talablarga mos ravishda rivojlantirish davlat siyosatining muhim ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. Ta’lim sifati va samaradorligini oshirish, inson kapitalini rivojlantirish hamda raqobatbardosh kadrlar tayyorlash masalalari har bir jamiyatning barqaror taraqqiyotini ta’minlovchi asosiy omillar sifatida e’tirof etilmoqda. Shu jihatdan, O‘zbekiston Respublikasida so‘nggi yillarda ta’lim tizimini tubdan isloh qilishga qaratilgan keng ko‘lamli chora-tadbirlar amalga oshirilmoqda. Mazkur jarayonda ta’lim sohasida qabul qilingan Prezident qarorlari zamonaviy ta’lim tizimini shakllantirishning normativ-huquqiy va ilmiy-pedagogik asoslarini belgilab bermoqda. Ushbu hujjatlar uzluksiz ta’lim tizimini rivojlantirish, ta’lim mazmunini yangilash, innovatsion va kompetensiyaviy yondashuvlarni joriy etish hamda pedagog kadrlar salohiyatini oshirishga qaratilganligi bilan ahamiyatlidir. Aynan shu omillar Prezident qarorlari asosida olib borilayotgan ta’lim islohotlarini ilmiy-pedagogik nuqtayi nazardan tahlil qilish zaruratini yuzaga keltiradi.

Ushbu tezisda Prezident qarorlari asosida O‘zbekistonda zamonaviy ta’lim tizimini rivojlantirish jarayoni ilmiy-pedagogik nuqtayi nazardan tizimli ravishda tahlil qilindi. Tadqiqot davomida ta’lim islohotlarining normativ-huquqiy mazmuni hamda ularning kompetensiyaviy, shaxsga yo‘naltirilgan va innovatsion ta’lim yondashuvlari

bilan uzviy bog‘liqligi asoslab berildi. Shuningdek, Prezident qarorlarida belgilangan ta’limni modernizatsiya qilish mexanizmlarining pedagogik samaradorligi ochib berilib, ularning zamonaviy ta’lim tizimini rivojlantirishdagi ilmiy ahamiyati qisqacha yoritildi.

O‘zbekiston Respublikasida ta’lim tizimini zamonaviy talablar asosida rivojlantirish davlat siyosatining ustuvor yo‘nalishlaridan biri hisoblanadi. So‘nggi yillarda qabul qilingan Prezident qarorlari ta’lim tizimini modernizatsiya qilish, uning sifat va samaradorligini oshirish hamda xalqaro ta’lim makoniga integratsiyalashuvini ta’minlashga qaratilgan kompleks islohotlarning huquqiy va tashkiliy asosini yaratdi. Ushbu hujjatlar ta’limning barcha bosqichlarini qamrab olgan holda, uzluksiz va tizimli rivojlanishni ta’minlashga xizmat qilmoqda.

Prezident qarorlarida ta’lim mazmunini yangilash va uni zamonaviy pedagogik yondashuvlar asosida tashkil etish muhim vazifa sifatida belgilangan. Xususan, kompetensiyaviy yondashuvga asoslangan ta’lim modeli joriy etilib, ta’lim oluvchilarda nazariy bilimlar bilan bir qatorda amaliy ko‘nikmalar, mustaqil fikrlash, muammolarni hal etish va ijodiy yondashuvni shakllantirishga alohida e’tibor qaratilmoqda. Bu esa zamonaviy ta’limning natijaviyligini oshirishda muhim omil bo‘lib xizmat qilmoqda.

Shuningdek, shaxsga yo‘naltirilgan ta’lim tamoyillarining amaliyotga keng tatbiq etilishi Prezident qarorlarida belgilangan ta’lim islohotlarining muhim jihatlaridan biri hisoblanadi. Ushbu yondashuv ta’lim oluvchilarning individual qobiliyatlari, ehtiyojlari va qiziqishlarini inobatga olgan holda ta’lim jarayonini tashkil etishni nazarda tutadi. Natijada ta’lim jarayonida o‘quvchi va talabaning faolligi oshib, pedagogik jarayon subyektlararo hamkorlik asosida olib borilmoqda.

Prezident qarorlari asosida innovatsion va raqamli ta’lim texnologiyalarini joriy etish masalasi ham dolzarb ahamiyat kasb etmoqda. Elektron ta’lim platformalari, masofaviy ta’lim tizimlari, raqamli resurslar va interfaol metodlarning qo‘llanilishi ta’lim jarayonini individuallashtirish, ta’lim sifati monitoringini kuchaytirish hamda ta’lim olish imkoniyatlarini kengaytirishga xizmat qilmoqda. Bu jarayon ta’lim tizimining zamonaviy talablar asosida rivojlanishini ta’minlovchi muhim omil sifatida namoyon bo‘lmoqda.

Bundan tashqari, pedagog kadrlar tayyorlash va ularning kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish masalasi Prezident qarorlarida alohida ustuvor yo‘nalish sifatida belgilangan. Pedagoglarning malakasini oshirish, ularni innovatsion faoliyatga jalb etish va kasbiy rag‘batlantirish mexanizmlarining joriy etilishi ta’lim sifatini oshirishda muhim rol o‘ynamoqda. Pedagog kadrlarning ilmiy-pedagogik salohiyati zamonaviy ta’lim tizimini rivojlantirishning asosiy resurslaridan biri sifatida e’tirof etilmoqda. Umuman olganda, Prezident qarorlari asosida amalga oshirilayotgan ta’lim islohotlari ilmiy-pedagogik jihatdan asoslangan bo‘lib, ularning izchil amalga

oshirilishi zamonaviy, sifatli va raqobatbardosh ta'lim tizimini shakllantirishga xizmat qilmoqda.

Xulosa qilib aytganda, Prezident qarorlari asosida O'zbekistonda zamonaviy ta'lim tizimini rivojlantirish izchil va ilmiy-pedagogik jihatdan asoslangan jarayon ekanligi aniqlandi. Ta'lim sohasida amalga oshirilayotgan islohotlar uzluksiz ta'lim tizimini takomillashtirish, kompetensiyaviy va shaxsga yo'naltirilgan yondashuvlarni joriy etish hamda innovatsion va raqamli ta'lim texnologiyalarini keng tatbiq etishga qaratilganligi bilan ahamiyatlidir. Ushbu jarayonda pedagog kadrlarning kasbiy salohiyatini oshirish va ta'lim sifatini ta'minlash asosiy omil sifatida namoyon bo'lmoqda. Tadqiqot natijalari Prezident qarorlariga tayangan holda amalga oshirilayotgan ta'lim islohotlari zamonaviy, raqobatbardosh va barqaror ta'lim tizimini shakllantirishga xizmat qilayotganini tasdiqlaydi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati

1. O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi. — Toshkent: O'zbekiston, 2023 (yangi tahrir).
2. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoni "Yangi O'zbekistonning taraqqiyot strategiyasi to'g'risida". — Toshkent, 2022.
3. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Qarori "Ta'lim tizimini yanada rivojlantirish va ta'lim sifatini oshirish chora-tadbirlari to'g'risida". — Toshkent, 2019.
4. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Qarori "Raqamli ta'limni rivojlantirish va zamonaviy axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini joriy etish to'g'risida". — Toshkent, 2020.
5. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Farmoni "Pedagog kadrlar tayyorlash va ularning malakasini oshirish tizimini takomillashtirish to'g'risida". — Toshkent, 2021.
6. O'zbekiston Respublikasining "Ta'lim to'g'risida"gi Qonuni. — Toshkent, 2020.
7. Jo'rayev M., To'rayev H. Ta'lim islohotlari va zamonaviy pedagogik yondashuvlar. — Toshkent: Adolat, 2021.
8. Qodirov B. Zamonaviy ta'lim tizimini rivojlantirishning pedagogik asoslari. — Toshkent: Fan, 2020.